

צח"י

צוות בעלי תפקידים ביישוב ומתנדבים פעילים, תושבי הישוב, שעברו הכשרה בסיסית, על-מנת להוות צוות התערבות וסיוע יישובי, במצבי חירום ומשבר.

תפקידי הצח"י

לנהל את מערך התגובה היישובי לאירוע משבר או אסון במטרה לשמר את הרצף התפקודי של היישוב ומערכותיו.

- ❖ ארגון וניהול התגובה המיידית לאירוע וטיפול במשבר .
- ❖ תיאום פעולות הסיוע הראשוני לנפגעים ולנוזקים - רפואי ופיזי .
- ❖ תיאום שיתוף הפעולה עם הרשות המקומית ועם גורמים מחוץ לישוב .
- ❖ הפעלת מערך מידע והסברה לציבור .
- ❖ הפעלת דוברות מטעם הישוב במטרה לייצגו כראוי בפני התקשורת וגורמים חיצוניים שונים - פוליטיקאים, נציגי ממסד וכד'.¹
- ❖ ארגון וניהול התחום הלוגיסטי (תשתיות, הסעות, אמצעים, גיוס משאבים וכד').
- ❖ הפעלת מרכז הפעלה / חמ"ל חירום יישובי .
- ❖ מיפוי וזיהוי הנזקים לסיוע ובעלי צרכים ייחודיים .
- ❖ תיאום, ארגון והפעלה בתחום ההתנהגותי-חברתי ליחידים, משפחות, וקבוצות.
- ❖ תיאום, ייזום ו/או הפעלת תכניות לחיזוק החוסן הקהילתי בתחומי התרבות, החברה, הרווחה וכד.
- ❖ סיוע בתכנון, יזום וביצוע פעולות השיקום.

מאפייני פעילות הצח"י

ברגיעה

- ❖ תיאום ההיערכות לחירום ופיתוח היכולות להתמודדות עם מצבי חירום ותוצאותיהם.
- ❖ מיפוי אוכלוסיות, משאבים, גורמי שתוף פעולה וממשקים, ויצירת בסיסי נתונים.
- ❖ הטמעת כללי התנהגות ותגובה במצבי חירום בקרב האוכלוסייה.

באירוע חירום

- ❖ ריכוז המאמץ לתקופה קצרה בכל התחומים הנדרשים ותמיכה בהשלכות האירוע ובשמירת הרציפות התפקודית.

- ❖ הפעלת הצוות באופן מלא או חלקי על פי אפיון האירוע והערכת המצב.
- ❖ סיוע לבעלי התפקידים בקהילה בקיום תפקידיהם על פי הצורך.
- ❖ קיום מפגשי הערכת מצב ותיאום בתוך הצוות ולצורך עבודה מול האוכלוסייה ומול בעלי תפקידים במועצה.

בשגרת חירום

- ❖ היערכות לתפקוד לאורך זמן לשמירת הרציפות התפקודית של כל מערכות היישוב הנדרשות, וצמצום הפגיעה באנשים ובמערכות.
- ❖ הפעלת הצוות על פי הצרכים.
- ❖ היערכות יחד עם בעלי התפקידים ביישוב לביצוע מטלות לאורך זמן.
- ❖ קיום מפגשי הערכת מצב ותיאום בתוך הצוות ולצורך עבודה מול האוכלוסייה ומול המועצה.

בחזרה לשגרה

- ❖ החזרת הניהול לידי בעלי התפקידים שבשגרה, הפקת לקחים ועדכון הצח"י עלפי הצרכים (מיפויים, שיבוצים, דרכי הפעלה).
- ❖ העברת אחריות מסודרת של בעלי תפקידים בצח"י לבעלי התפקידים בשגרה.
- ❖ הפקת לקחים מאורגנת ומתועדת
- ❖ עדכון התיק.

תפקידי יו"ר הצח"י

- ❖ ניהול הטיפול האזרחי באירוע, קבלת החלטות ולקיחת אחריות.
- ❖ אחריות להחלטה על הפעלת או אי הפעלת הצח"י על פי התייעצות והערכת מצב.
- ❖ קיום הערכות מצב.
- ❖ נהול ותיאום פעולות הצח"י על זרועותיו השונות.
- ❖ קשר עם המועצה וגורמי חוץ.
- ❖ החלטה על סיום פעילות הצח"י וחזרה לשיגרה.
- ❖ בשיגרה- אחריות לגיוס מתנדבים, איוש התפקידים, הכשרת בעלי התפקידים, עדכון התיק, עדכון המיפויים והמשאבים.

רציפות תפקודית

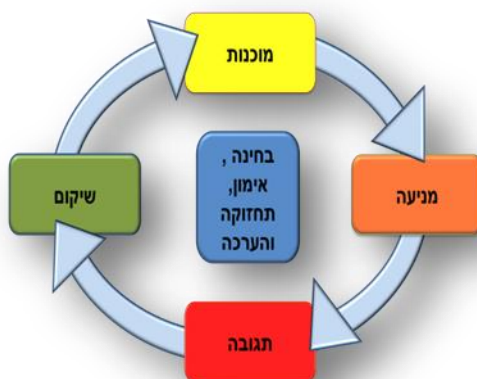
עקרון מעצב של עבודת צוות החירום הוא העקרון של רציפות תפקודית – היכולת לשמר את תפקודן של כל המערכות תוך כדי משברים, וצמצום הפגיעה בהן.

הרציפות התפקודית מתפרשת על פני מעגל החיים של ארוע (עפ"י התרשים הבא)

תרשים הפעולות על פי שלבי הרציפות התפקודית

- ❖ הגדרת אחריות
- ❖ הערכת סיכונים
- ❖ מיפוי ההשלכות וההשפעות
- ❖ תכנית אסטרטגית
- ❖ פתוח תכנית התערבות במשבר

- ❖ המשך הטיפול
- ❖ בהשלכות המצב
- ❖ הערכת נזקים
- ❖ הפעלת שירותים
- ❖ חיוניים
- ❖ חזרה לשגרה

- ❖ התאמה לדרכי העבודה
- ❖ ביישוב תיווך
- ❖ זיהוי סיכונים
- ❖ הימנעות מסיכונים

- ❖ זיהוי משברים
- ❖ גיוס הצוות
- ❖ הערכת מצב
- ❖ הכרזת מצב חירום
- ❖ ביצוע התכנית
- ❖ תקשורת- פנימית וחיצונית
- ❖ ניהול משאבים

בכל השלבים : למידה וחינוך,
בחינת התכנית, תחזוקה, הערכה

מבנה הצח"י

הצח"י בנוי למעשה ממספר ועדות הממונות לטפל בתחומים ספציפיים בחיי היישוב. בראש כל ועדה עומד הממונה על התחום. צוות ראשי הועדות הוא צוות החירום היישובי (צח"י) המופעל בעתות משבר וחירום.

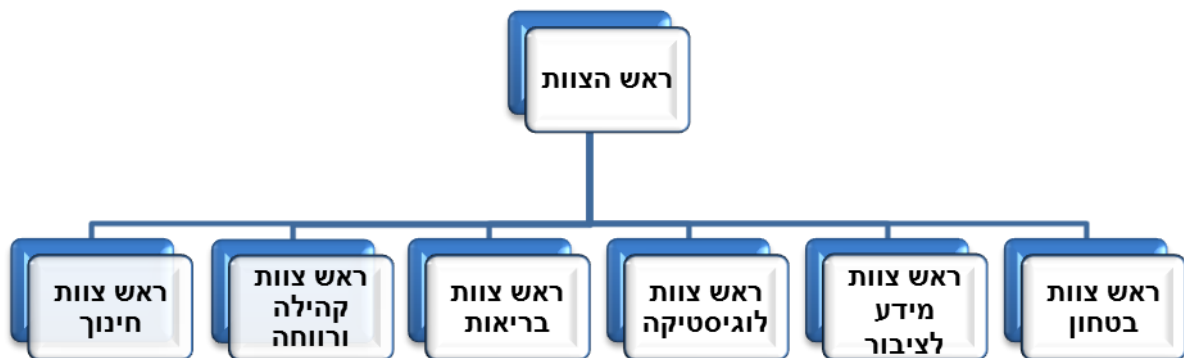
לכל בעל תפקיד בצח"י ימונה ממלא מקום (מ"מ) למקרה שבעל התפקיד לא יוכל למלא את תפקידו, וכן לצורך החלפות, משמרות וריענונים.

התפקידים המופיעים במבנה זה הם תפקידי מינימום- בכל יישוב ניתן להוסיף בעלי תפקידים על פי הצורך.

מטה הצח"י

- ❖ ריכוז וניהול התגובה לאירוע עד להגעת הגורמים המקצועיים .
- ❖ סיוע בטיפול באירוע למפקדת האירוע (מד"א, כב"א, משטרת ישראל / צה"ל ו/או המועצה).
- ❖ תיאום פעילות הצוות, בתחומים השונים - עם גורמי המועצה המקצועיים.
- ❖ גיבוש תמונת המצב בישוב בנושא האירוע .
- ❖ תיאום הפעלת גורמי ההתערבות ושיתוף פעולה איתם .
- ❖ תיאום וקשר עם גורמי חוץ.
- ❖ סיוע לגורמים המוסמכים בהתאמת מדיניות ההתנהגות והמידע לציבור למאפייני הישוב.
- ❖ הנחיית הקשר עם התקשורת.

תרשים מטה הצח"י

מטה מצומצם

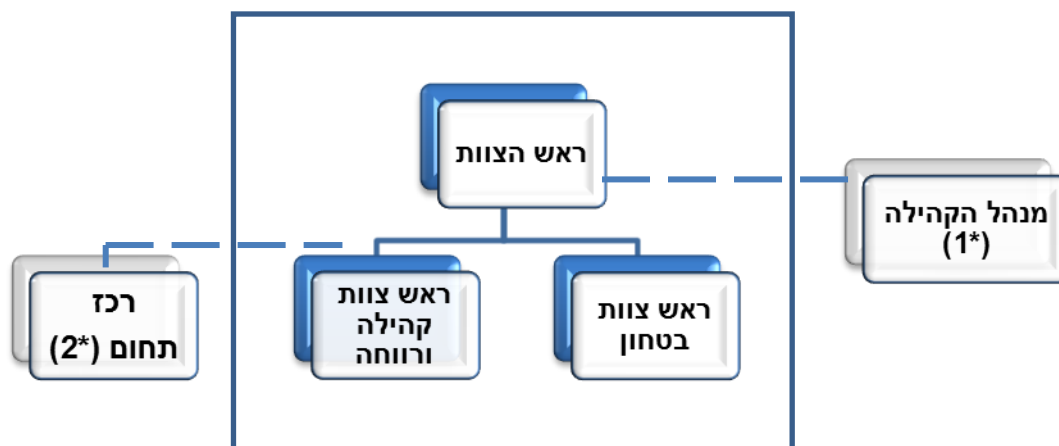
על פי נוהל ההפעלה של הצח"י המפורט בהמשך, החלטה על הפעלת צח"י והתייעצויות מהירות יתקיימו ע"י מטה צח"י מצומצם הכולל בד"כ את :

- ❖ יושב ראש הצח"י
- ❖ ראש צוות בטחון*
- ❖ ראש צוות קהילה **

* ראש צוות הביטחון יהיה בד"כ מקור למידע וקשר לגורמי שלטון והצלה חיצוניים. באירועים בטחוניים יהיה גם מנחה מקצועי של הפעולות.

** מומלץ לכלול את ראש צוות קהילה כיועץ בנושא של השלכות האירוע על אוכלוסיית היישוב.

תרשים המטה המצומצם

התוספות הבאות מתייחסות לאירועים מיוחדים או לנסיבות מיוחדות :

1. במקרים בהם מנהלי הקהילה אינם חברים בצח"י מומלץ לצרף אותם להתייעצות.
2. באירועי חירום הדורשים מיומנות ספציפית של אחד מחברי מטה הצח"י ניתן לצרף את אותו חבר להתייעצות הראשונית. (למשל לוגיסטיקה או דוברות)

תפקידי צוות בטחון

- ❖ נהול המידע הקשור לאירוע.
- ❖ קשר עם קב"ט המועצה.
- ❖ קשר עם גורמי צבא ובטחון.
- ❖ אבטחת הישוב או אזור האירוע.
- ❖ סיוע לצוות המועצה באבטחת הצוותים בזמן עבודתם המקצועית בשטח הפתוח.
- ❖ תת צוות לכיבוי אש.
- ❖ תת צוות לחילוץ.

תפקידי צוות ומידע דוברות

- ❖ ריכוז המידע המתקבל מכל הרמות, עיבודו והעברתו למקבלי החלטות
- ❖ העברת מידע לציבור כדי לסייע לאוכלוסייה בהבנת המצב, ונקיטת צעדים לסיוע עצמי וקהילתי מותאם מצב.
- ❖ דוברות חוץ-הפצת מידע יזום וניהול הקשר עם רשתות התקשורת – בתאום עם דוברת המועצה.

- ❖ הדרכת בעלי תפקידים בקשר עם התקשורת
- ❖ ניטור הרשתות החברתיות לקבלת מידע בזמן אמיתי על מורל הציבור

תפקידי צוות לוגיסטיקה

- אחריות לתקינות תשתיות היישוב ותפקודן
- אחריות להספקת מים, לחשמל, תקשורת, לציוד מכני ותיקונים ראשוניים.
- הסעות.
- תאום, אספקת מזון וצרכים חיוניים.

תפקידי צוות בריאות

- טיפול ראשוני בנפגעים ופינויים על-פי הנחיות ומוקד מד"א.
- עדכון הצח"י במצב הנפגעים
- העברת מידע רפואי לרשות.
- במידת הצורך העברת מידע לצוות מטה.
- דאגה למילוי והספקה שוטפת של תרופות חיוניות.
- סיוע בזיהוי חללים.

תפקידי צוות רווחה וקהילה

- טיפול בפרט ובמשפחה הנפגעים.
- איתור וטיפול באוכלוסיות בסיכון.
- טיפול בנפגעי דחק על פי מעגלי הפגיעות.
- בשיתוף הרשות – הודעה למשפחה (על פי נוהל).
- קשר עם גורמי רווחה ברשות.
- ארגון הקהילה, הפעלה קהילתית סיוע לצוות מידע לציבור.
- הפעלה מערכות תמיכה קהילתיות.

תפקידי צוות החינוך

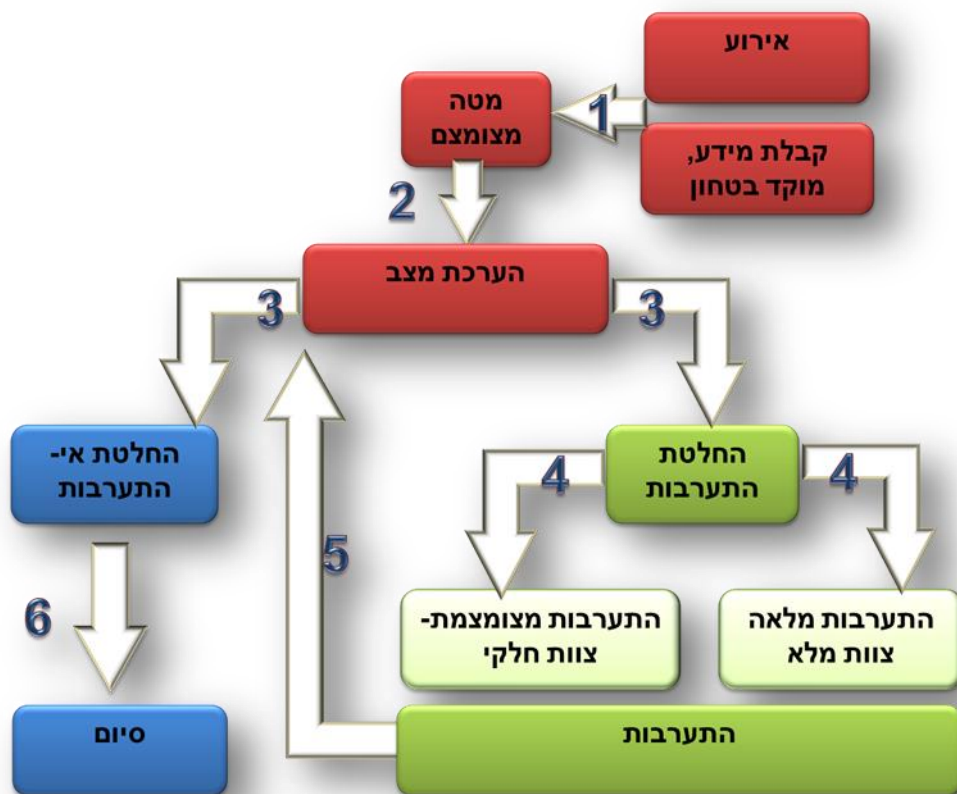
- אחריות לגבי כל הילדים (0-18) ביישוב.
- קשר עם מסגרות החינוך ביישוב בתיאום עם צוותי החינוך הפורמאלי, המתנ"ס ומחלקת החינוך במועצה, קשר עם מוסדות חינוך באזור.
- קליטת ילדים המפונים מבתי ספר אזוריים ופיזורם המסודר לבתיהם.

- תיאום בין מסגרות החינוך והקהילה.
- הפעלת תכניות חינוך והפגה לילדים במצבי חרום על בסיס החינוך הבלתי-פורמאלי בישוב.

נוהל הפעלת הצח"י

תרשים הפעלה

- מידע על אירוע חירום עשוי להגיע ממקורות שונים: דרך המועצה האזורית, בעלי תפקידים, אנשי הצח"י, תושבים ביישוב, אמצעי התקשורת או כל דרך אחרת.
- מידע על אירוע יימסר באופן מיידי ליו"ר הצח"י, לרבש"צ ולקב"ט המועצה.
- יו"ר הצח"י יקיים התייעצות עם המטה המצומצם - ראש צוות הבטחון וראש צוות קהילה ורווחה. (שלב 1 בתרשים)

- המטה המצומצם יאמת את המידע הקיים, יקיים הערכת מצב מהירה (שלב 2 בתרשים), ויחליט אם המצב או האירוע מחייב התערבות (שלב 3 בתרשים).
- במקרה של החלטה על התערבות – יחליט המטה המצומצם על הקף ההתערבות:
  - התערבות מצומצמת- על פי צרכי המצב או האירוע- משמעותה הפעלת חלק מועדות הצח"י הרלבנטיות.
  - התערבות מלאה- הפעלת כל ועדות הצח"י, (שלב 4 בתרשים).

- ו. בכל מקרה של החלטה על התערבות ייקראו חברי הצח"י ויתייצבו במקום המוסכם :
- ✓ מקום המפגש של הצח"י באירוע בטחוני במרכז הפעלה / חמ"ל הישוב.
- ✓ מקום המפגש של הצח"י באירוע אזרחי במרכז הפעלה / חמ"ל הישוב
- ✓ יו"ר הצח"י יודיע על כינוס הצוות ל :
-
- ✓ הודעות לחברי הצוות יימסרו ע"י: _____
- ז. חברי הצח"י יבצעו הערכת מצב ויחליטו על ההתערבויות הנדרשות. ראשי הצוותים יזעיקו ויפעילו את אנשי הצוותים על פי הצורך.
- ח. חברי הצח"י יקיימו הערכות מצב על פי הנדרש ויחליטו על המשך ההתערבות או סיומה. (מס 5 ו-6 בתרשים)
- ט. באירוע מתמשך יוחלט על הערכות מצב בזמנים קבועים.
- י. עם קבלת החלטה על סיום ארוע- יעביר הצח"י באופן מסודר את ניהול האירועים לידי בעלי התפקידים ביישוב, יקיים תהליך הפקת לקחים, ולמידה ויתעד את האירוע.